

ZARZĄDZENIE
REGIONALNEGO DYREKTORA
OCHRONY ŚRODOWISKA W GDAŃSKU

z dnia ...*6 lipca*..... 2022 roku

**w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody
„Mewia Łacha”**

Na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (Dz. U. z 2022 r. poz. 916) zarządza się, co następuje:

- § 1. Ustanawia się na 3 lata zadania ochronne dla rezerwatu przyrody „Mewia Łacha”, zwanego dalej „rezerwatem”.
- § 2. Identyfikację i ocenę istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz sposoby eliminacji lub ograniczania tych zagrożeń i ich skutków, określono w załączniku nr 1 do zarządzenia.
- § 3. Opis sposobów ochrony czynnej ekosystemów i gatunków zwierząt z podaniem rodzaju, rozmiaru i lokalizacji poszczególnych zadań określono w załączniku nr 2 do zarządzenia.
- § 4. Obszar rezerwatu objęty jest ochroną czynną.
- § 5. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

Regionalny Dyrektor
Ochrony Środowiska
w Gdańsku

Radosław Iwiński

Identyfikacja i ocena istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz sposoby eliminacji lub ograniczania tych zagrożeń i ich skutków.

Lp.	Identyfikacja i ocena istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych	Sposoby eliminacji lub ograniczania tych zagrożeń i ich skutków
Zagrożenia istniejące wewnętrzne		
1.	Drapieżnictwo mogące ograniczyć liczebność rybitw białoczelnych, rzecznych i czubatych oraz sieweczki obrożnej – niszczenie gniazd i jaj, zabijanie ptaków dorosłych i ich piskląt.	1) Ogrodzenie kolonii lęgowych płotem; 2) odlów drapieżników; 3) olejowanie i przekłuwanie jaj mew srebrzystych gnieźdzących się w sąsiedztwie kolonii rybitw; 4) ochrona gniazd i piskląt sieweczki obrożnej <i>Charadrius hiaticula</i> .
2.	Brak dogodnych miejsc lęgowych dla rybitwy czarnej <i>Chlidonias niger</i> .	Umieszczenie platform gniazdowych na jeziorze Mikoszewskim.
Zagrożenia istniejące zewnętrzne		
3.	Nieukierunkowana turystyka i związana z nią antropopresja: 1) płoszenie ptaków oraz porzucanie przez nie lęgów; 2) rozdeptywanie i niszczenie gniazd przez turystów;	1) i 2) Strzeżenie terenu, na którym występują kolonie lęgowe ptaków siewkowych w tym rybitw;

	3) niszczenie infrastruktury; 4) rozdeptywanie roślinności i niszczenie ekosystemów;	3) i 4) a) utrzymanie w należyłym stanie szlaku udostępnionego dla ruchu pieszego ¹⁾ oraz tablic edukacyjnych i informacyjnych; b) utrzymywanie w odpowiednim stanie lub zabezpieczenie platformy, umożliwiającej obserwację ptaków i żeremia bobrów oraz utrzymywanie w odpowiednim stanie wieży pozwalającej na obserwację ptaków bez ich płoszenia;
	5) zaśmiecanie rezerwatu, w tym plaży.	5) systematyczne usuwanie odpadów.
Zagrożenia potencjalne wewnętrzne		
4.	Nie stwierdzono	Nie wskazuje się
Zagrożenia potencjalne zewnętrzne		
5.	Nie stwierdzono	Nie wskazuje się

¹⁾ Na podstawie zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 26 czerwca 2020 r. w sprawie wyznaczenia szlaku udostępnionego dla ruchu pieszego w rezerwacie przyrody „Mewia Łacha”.

Załącznik nr 2 do zarządzenia
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku
z dnia 5 Lipca..... 2022 roku

Opis sposobów ochrony czynnej ekosystemów i gatunków zwierząt z podaniem rodzaju, rozmiaru i lokalizacji poszczególnych zadań.

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar zadań ochronnych	Lokalizacja zadań ochronnych
1.	Eliminacja zagrożeń ze strony drapieżników:		
	1) Instalacja ogrodzenia uniemożliwiającego penetrację kolonii rybitw przez drapieżniki lądowe;	Drewniany płotek o wys. 1,60 m na dł. ok. 200 m i/lub płot z gęstej siatki pod napięciem, zainstalowany w sposób uniemożliwiający drapieżnikom podkopywanie się (długość płotu pod napięciem zależna od wielkości oraz lokalizacji kolonii lęgowych);	Cypel i łachy – płot umieścić w znacznej odległości od kolonii rybitw (optymalne ok. 100 m);
	2) odłów drapieżników: przeżyciowo, usuwanie osobników poza rezerwat po uzgodnieniu z właściwym kołem łowieckim;	w miarę aktualnych potrzeb;	Obszar rezerwatu - Obwód Ochrony Sobieszewo, Obchód Orle ²⁾ ;
	3) olejowanie lub przekłuwanie jaj mew srebrzystych występujących w sąsiedztwie kolonii rybitw;	wszystkie gniazda mew srebrzystych założone na łachach w rezerwacie;	Obszar rezerwatu ze szczególnym uwzględnieniem piaszczystych łach;
	4) montaż koszy ochronnych (kształt klosza) dla ochrony gniazd sieweczki obrożnej <i>Charadrius hiaticula</i> ;	dolny rząd kosza będzie miał oczka o wym. 50x100 mm, Ø kosza u podstawy - 125-150 cm, wysokość nad poziomem gruntu - 50-100 cm;	Obszar rezerwatu;
2.	Ograniczenie antropopresji poprzez:		
	1) Patrowanie rezerwatu;	Od rozpoczęcia okresu lęgowego ptaków – w okresie ich wzmożonego zagrożenia – codziennie, przez maks. 8 osób;	Obszar rezerwatu;
	2) wygrodzenie i utrzymanie szlaku udostępnionego dla ruchu pieszego;	ścieżka o szer. ok. 3 m i dł. ok. 2,5 km, wygrodzona na dł. ok. 700 m drewnianymi słupkami,	Obwód Ochrony Sobieszewo, Obchód Orle, oddział 49 c,b;

²⁾ wg Planu Urządzenia Lasu dla lasów stanowiących własność Skarbu Państwa będących w zarządzie Urzędu Morskiego w Gdyni na lata 2017-2026.

	3) utrzymanie wieży widokowej do obserwacji ptaków;	bieżąca konserwacja elementów wieży i zamontowanych na niej tablic edukacyjnych;	Obwód Ochrony Sobieszewo, Obchód Orle, Oddział 49 c;
	4) przycięcie zarośli wierzbowych przy wieży widokowej;	działania wykonywane jednokrotnie w ciągu roku przed rozpoczęciem sezonu turystycznego;	Obwód Ochrony Sobieszewo, Obchód Orle, Oddział 49 c;
	5) wykoszenie roślinności zielnej i przycięcie gałęzi drzew (głównie wierzby) na przebiegu szlaku udostępnionego dla ruchu pieszego;		
	6) utrzymanie tablic edukacyjnych i informacyjnych;	według potrzeb;	Obszar rezerwatu;
	7) utrzymanie w odpowiednim stanie lub zabezpieczenie platformy, umożliwiającej obserwację ptaków i żeremia bobrów;	platforma o wys. 2 m bez zadaszenia;	Obwód Ochrony Sobieszewo, Obchód Orle, oddział 49 c;
	8) montaż schronienia dla osób strzegących kolonii lęgowych ptaków;	domki drewniane o wymiarach podstawy 6x4 m, od lipca do 15 września, po tym terminie należy rozebrać i wywieźć konstrukcję poza rezerwat;	Obwód Sobieszewo, Obchód Orle, Oddział 49 b, ok. 100 m na zachód od wyjścia Gdańsk 1, u nasady piaszczystego cypla.
3.	Umieszczenie platform gniazdowych dla rybitwy czarnej <i>Chlidonias niger</i> w sąsiedztwie roślinności pływającej na jeziorze Mikoszewskim;	a) wymiary: boki ok. 30x30 cm, ilość 30-48 szt. lub więcej w zależności od potrzeb; b) platformy umieszczać na jeziorze corocznie od maja do września, c) konstrukcja lekka (np. styrodur), z kotwami z cegły dziurawki, platformy powiązane ze sobą linami po 6 szt.; przy demontażu platform jesienią, należy uprzątnąć ew. powstałe odpady (liny, styrodur itp.).	Jezioro Mikoszewskie.
4.	Usuwanie odpadów.	według potrzeb.	Obszar rezerwatu.

Uzasadnienie

Zadania ochronne dla rezerwatu przyrody „Mewia Łacha” zostały opracowane na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (Dz. U. z 2022 poz. 916) z zgodnie z art. 22 ust. 3 tej ustawy. Przez zadania ochronne rozumie się wyszczególnienie ustalonych działań ochronnych, które wynikają z potrzeby przeciwdziałania stwierdzonym zagrożeniom i utrzymania celu ochrony rezerwatu.

Rezerwat przyrody „Mewia Łacha” został powołany na mocy § 4 Zarządzenia Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 9 października 1991 r. w sprawie uznania za rezerwaty przyrody (M.P. Nr 38 poz. 273).

Celem ochrony w rezerwacie jest *„zachowanie ze względów dydaktycznych i naukowych, kolonii lęgowych rzadkich gatunków rybitw, miejsc lęgowych, odpoczynku i żerowania ptaków siewkowatych i blaszkodziobych oraz krajobrazu stożka ujściowego Wisły.”*

Działania ochronne w rezerwacie wskazane w zarządzeniu obejmują min. ochronę kolonii lęgowych ptaków, w tym najliczniejszej w Polsce kolonii rybitwy czubatej. Działania są skierowane zarówno na ochronę ptaków przed drapieżnikami w okresie lęgowym, jak i po wykluciu się piskląt oraz ukierunkowanie ruchu turystycznego w rezerwacie celem zmniejszenia presji człowieka na ptaki i płoszenia w tym najważniejszym dla ich rozwoju czasie. Dodatkowo, ze względu na brak miejsc lęgowych dla rybitwy czarnej umieszczone zostaną platformy gniazdowe w sąsiedztwie roślinności pływającej na jeziorze Mikoszewskim. Działania te pozwolą zainicjować bezpieczne lęgi tego gatunku z dala od ludzi, w sprzyjających do żerowania warunkach. Po okresie roku od umieszczenia platform zostanie dokonana ocena sukcesu lęgowego i ewentualny montaż większej ilości platform.

W związku z gniazdującymi w rezerwacie od roku 2017 siewczkami obrożnymi planowane działania ochronne koncentrują się również na zabezpieczeniu miejsc potencjalnie lęgowych oraz gniazd tych ptaków. Szereg czynności wskazanych w niniejszym zarządzeniu ma za zadanie wzmocnić ochronę zarówno gniazd siewczek obrożnych, które zostaną zabezpieczone kosztami ochronnymi, a także kolonie rybitw poprzez budowę płotu drewnianego oraz elektrycznego. Infrastruktura ta będzie wspomagała dotychczas podjęte działania zabezpieczające przed antropopresją. W celu dodatkowego zabezpieczenia najcenniejszych walorów rezerwatu, Grupa Badawcza Ptaków Wodnych KULING będzie prowadziła działania edukacyjne oraz patrole w rezerwacie, a także strzegła kolonii lęgowych ptaków. Ponadto, w celu umożliwienia poruszania się po wyznaczonym szlaku udostępnionym dla ruchu pieszego oraz możliwości jego lepszej identyfikacji zaplanowano przycięcie roślinności zielnej i gałęzi drzew znajdujących się w świetle szlaku. W ramach działań ochronnych przycinane będą gałęzie zarośli wierzbowych znajdujących się przy wieży widokowej. Pozwoli to na utrzymanie otwartego wejścia na wieżę oraz zminimalizuje możliwość pozostawiania przez turystów śmieci w zaroślach.

Informacja o projekcie zadań ochronnych została zamieszczona w publicznie dostępnym wykazie danych, udostępnianym poprzez Ekoportal (www.wykaz.ekoportal.pl) - nr karty 202/2022.

W rezerwacie nie przewiduje się wykonania zadań ochronnych dotyczących ochrony czynnej gatunków roślin lub grzybów. W rezerwacie nie ma obszarów objętych ochroną ścisłą i krajobrazową.

Przygotowała: Katarzyna Dziendziela – główny specjalista

